

ΤΟ ΚΘΒΕ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

2019-2021

2ος χρόνος

Εκπαιδευτικά Προγράμματα στην Α' βάρθμια Εκπαίδευση

Το ΚΘΒΕ ταξιδεύει σε 5 περιφέρειες
Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία - Θράκη
Ήπειρο, Θεσσαλία

ΣΤΗ ΓΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Σκηνοθέτης

Αλέξανδρος Ράπτης

Θεατροπαιδαγωγός

Ιωάννα Λιούτσια

Οργάνωση παραγωγής

Χριστίνα Κούτση

Διανομή

Ηλέκτρα Γωνιάδου

Ανδρέας Λαμπρόπουλος

Γιώργος Σοφικίτης

ΣΤΗ ΓΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Μάνη, 1826. Στην κακοτράχαλη μα όμορφη Μάνη, η επανάσταση έχει πια τελειώσει και οι Λύκοι - κάτοικοι της περιοχής απολαμβάνουν πλέον την ελευθερία τους. Σύντομα, φτάνει στον τόπο τους ο Περικλής, ένας σκύλος που κατάφερε να διαφύγει από το στενά πολιορκημένο Μεσολόγγι. Ζητάει άσυλο στη Μάνη κι ελπίζει πως θα καταφέρει να φέρει και τους φίλους του στον τόπο αυτό όπου ο πόλεμος έχει σταματήσει. Τώρα, μένει οι Λύκοι να αποφασίσουν εάν θα βοηθήσουν τον Περικλή και τους άλλους Σκύλους στην προσπάθειά τους να ζήσουν σε έναν τόπο ειρηνικό.

Μέσα από τις τεχνικές του Εκπαιδευτικού Δράματος και με αφορμή τα ιστορικά γεγονότα της ελληνικής επανάστασης του 1821 και της επακόλουθης απελευθέρωσης, τα παιδιά υπό την καθοδήγηση των ηθοποιών - εμπυχωτών αναλαμβάνουν ρόλους, καλούνται να πάρουν αποφάσεις, συμμετέχουν ενεργά στην εξέλιξη της δράσης και προσεγγίζουν «δύσκολα» θέματα μέσα από την ασφάλεια και την απόσταση που παρέχει το φανταστικό δραματικό πλαίσιο.

Στόχος του συγκεκριμένου Εκπαιδευτικού Δράματος είναι η εμφάθυνση σε έννοιες που αφορούν την αλληλεγγύη, τη συλλογικότητα, την αποδοχή του διαφορετικού και εν τέλει την ειρήνη και την κοινωνική ισότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΔΡΑΜΑ

Στη Γη της Ελευθερίας

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

σελίδα 6

Β. ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
ΓΙΑ ΖΕΣΤΑΜΑ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

σελίδα 7

Γ. ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

σελίδα 8-9

2

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΥΛΙΚΟ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
Στη Γη της Ελευθερίας

σελίδα 10-11

3

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Α. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
σελίδα 12-15

Β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕ
ΑΦΟΡΜΗ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ
σελίδα 16-23

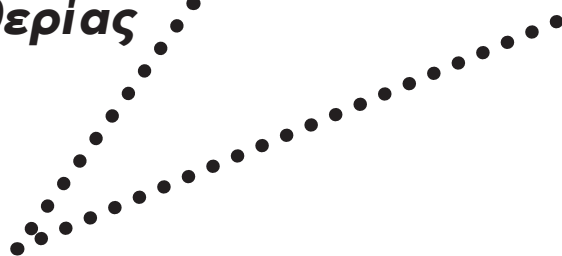
Γ. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕ
ΑΦΟΡΜΗ ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ
σελίδα 24-27

4

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ -
ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ
σελίδα 28

1

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΔΡΑΜΑ *Στη Γη της Ελευθερίας*

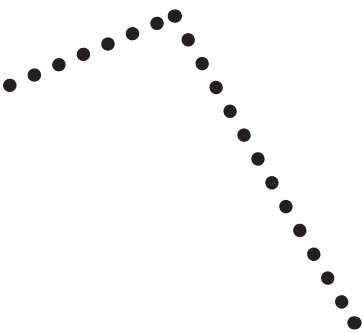
Α. Εισαγωγή

Το Εκπαιδευτικό Δράμα (Drama in Education) εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην Αγγλία το 1950. Συνδυάζει τεχνικές και όρους του θεάτρου με στοιχεία παιδαγωγικής, και αποτελεί ταυτόχρονα εργαλείο διδασκαλίας αλλά και μέσο αισθητικής ανάπτυξης των παιδιών. Υπάρχουν ποικίλες εκδοχές όσον αφορά τη δομή του. Συνήθως, όμως, το Εκπαιδευτικό Δράμα αποτελείται από μια σύντομη θεατρική παράσταση ή κάποιο άλλο αισθητικό ερέθισμα (πχ. αφήγηση και οπτικοακουστικό υλικό), τα οποία λειτουργούν ως αφορμές για περαιτέρω δράση, στοχασμό ή ακόμη και παρουσίαση ενός θεατρικού δρωμένου. Οι συμμετέχοντες (τα παιδιά) παίρνουν ρόλους, συμπεριφέρονται σαν να είναι άλλοι, σαν να βρίσκονται σε διαφορετικό τόπο και χρόνο και δημιουργούν, εν τέλει, οι ίδιοι το Δράμα στο πλαίσιο που ορίζει ο εμψυχωτής.

Υπάρχει πλήθος τεχνικών με τις οποίες μπορεί κάποιος να εμπλουτίσει το Δράμα, αναλόγως με τους στόχους που θέλει να επιτύχει. Το Δράμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέθοδος διδασκαλίας συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων (πχ. λογοτεχνία, ιστορία κλπ.), ως προσπάθεια επίλυσης ζητημάτων ή αλλαγής θέσης και συμπεριφοράς προς ένα θέμα, ως τρόπος αφύπνισης ενδιαφέροντος και ανάπτυξης της κριτικής

σκέψης, αλλά και γενικότερα ως ένα εργαλείο ενδυνάμωσης της προσωπικότητας των μαθητών αφενός, και της κοινωνικής και ομαδικής τους ευαισθησίας αφετέρου.

Το συγκεκριμένο εγχειρίδιο προτείνει κάποιες τεχνικές του Εκπαιδευτικού Δράματος, συνδυασμένες με κάποια θεατρικά στοιχεία, τα οποία μπορούν να λειτουργήσουν βοηθητικά στην τάξη ανανεώνοντας τον τρόπο διδασκαλίας οποιουδήποτε μαθήματος, ιδιαιτέρως βέβαια της Θεατρικής Αγωγής. Επιπλέον, παρουσιάζει τρεις προτάσεις ολοκληρωμένων σχεδιασμών για τις τάξεις του δημοτικού για την καλύτερη κατανόηση βήμα με βήμα ενός πιθανού τρόπου εργασίας πάνω στα εργαλεία αυτά. Οι τρόποι αυτοί μπορεί να οδηγήσουν στη δημιουργία αναπαραστάσιμων σκηνών, που θα προκύψουν από τα ίδια τα παιδιά, και οι οποίες θα μπορούσαν πιθανώς να αντικαταστήσουν προϋπάρχουσες φόρμες (πχ. σκετς σε σχολικές γιορτές) ή να ορίσουν από μόνες τους ένα νέο αισθητικό πλαίσιο στον χώρο του σχολείου.

Β. Θεατρικά παιχνίδια για ζέσταμα και ενεργοποίηση

- Ο σταυρός και ο κύκλος

Ζητούμε από τα παιδιά να διαγράψουν έναν κύκλο με το δεξιό χέρι, μεγάλο ή μικρό. Στη συνέχεια τους ζητούμε να σχηματίσουν στον αέρα ξεχωριστά έναν σταυρό με το αριστερό τους χέρι. Ύστερα τους ζητούμε να κάνουν τις δύο κινήσεις ταυτόχρονα. Παραλλαγή: τους ζητούμε να διαγράψουν έναν κύκλο με το δεξιό πόδι. Χωρίς να σταματήσουν, τους ζητούμε να γράψουν ταυτόχρονα στον αέρα το όνομά τους με το δεξιό χέρι. Σε επόμενη φάση, μπορούμε να συνδυάσουμε αριστερό με δεξιό άκρο.

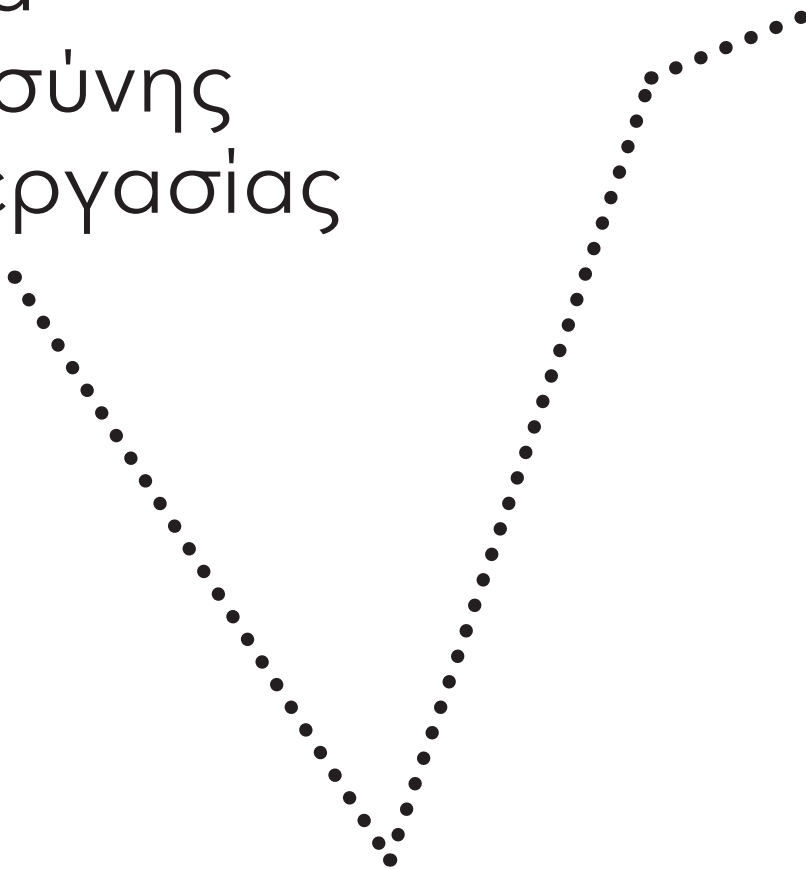
- Παίρνουμε ένα οποιοδήποτε αντικείμενο: ένα μολύβι, μία μπάλα, μία καρέκλα, ένα τετράδιο κλπ. και προσπαθούμε να το ισορροπήσουμε σε διάφορα σημεία του σώματός μας, εξερευνώντας έτσι όλες τις δυνατές στάσεις που μπορεί να πάρει το σώμα μας και τις σχέσεις που μπορεί να χρησιμοποιήσει με τα αντικείμενα - κοντά στο σώμα, σε απόσταση, πάνω ή κάτω. Τα χέρια πρέπει να χρησιμοποιούνται όσο λιγότερο γίνεται. Ανταλλάσσουμε τα αντικείμενά μας μετά από λίγο.

- Σε ζευγάρια τα παιδιά χορεύουν έχοντας κάποιο αντικείμενο ανάμεσα στα κεφάλια τους ή σε κάποιο άλλο μέρος του σώματός τους όπως τα πόδια, η πλάτη, οι ώμοι, η κοιλιά. Τα χέρια καλό είναι να αποφεύγονται. Τα αντικείμενα αυτά μπορεί να είναι μικρά ή μεγάλα, οπωσδήποτε όμως δεν πρέπει να είναι αιχμηρά ή επικίνδυνα και δεν πρέπει να πέσουν κάτω καθώς τα παιδιά κινούνται και χορεύουν.

- Σε δύο σειρές, η μία απέναντι στην άλλη. Κάθε παίχτης έχει έναν αριθμό ίδιο με του παίχτη απέναντί του. Ο εμψυχωτής αφήνει ένα μαντήλι στη μέση ακριβώς των σειρών και λέει κάθε φορά έναν αριθμό. Οι δύο παίχτες, ένας από κάθε σειρά, που ακούνε τον αριθμό τους προσπαθούν να πάρουν το μαντήλι χωρίς να προλάβει ταυτόχρονα να τον πιάσει ο άλλος. Εκείνος που χάνει, αλλάζει ομάδα και αποκτά τώρα νέο αριθμό τον αύξοντα αριθμό της ομάδας. Στόχος να συγκεντρωθούν όλα τα παιδιά στην ίδια ομάδα.

- Ένας κυνηγάει όλους τους άλλους. Εκείνος που θα αγγίξει ο κυνηγός, μένει ακίνητος στη στάση που βρισκόταν, πάντα όμως με τα πόδια ανοιχτά. Μπορεί να απελευθερωθεί μόνο αν κάποιος που είναι ακόμη ελεύθερος περάσει ανάμεσα από τα πόδια του.

Γ. Θεατρικά παιχνίδια εμπιστοσύνης και συνεργασίας

- Σε ζευγάρια. Κάθε ζευγάρι ορίζει έναν κοινό ήχο - κάλεσμα. Θα μπορούσε να είναι σφύριγμα, παλαμάκι, μελωδία κλπ. Κλείνουν τα μάτια και η ομάδα σκορπίζεται στον χώρο. Κατόπιν, προσπαθούν να ξαναβρεθούν σε ζευγάρια με τη βοήθεια του ήχου που έχουν συμφωνήσει με το ζευγάρι τους προηγουμένως. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι συνεχώς σε επαγρύπνηση για να παρέμβει ή/και να σταματήσει την άσκηση αν χρειαστεί σε περίπτωση κινδύνου, τραυματισμού κλπ. Δεδομένου ότι τα παιδιά καλούν το ένα το άλλο με ήχους ο εκπαιδευτικός θα πρέπει από την αρχή συμφωνήσει ποιο θα είναι το σήμα του για να συνεννοείται με τα παιδιά, π.χ. το χτύπημα στο ντέφι ή η λέξη "στοπ" κ.ο.κ.

- Όλη η ομάδα περπατάει στον χώρο. Όταν κάποιος σταματήσει, πρέπει όλοι να σταματήσουν. Όταν κάποιος άλλος ξαναξεκινήσει το περπάτημα, ξαναξεκινούν όλοι. Το ίδιο γίνεται σταδιακά προσθέτοντας κι άλλες προτάσεις κινήσεων: αν ένας πέσει κάτω, πέφτουν όλοι, αν κάνει μια στροφή γύρω απ' τον εαυτό του, κάνουν όλοι, αν χοροπηδήσει, χοροπηδάνε όλοι κ.ο.κ. Παραλλαγή: Το ίδιο παιχνίδι μπορεί να γίνει ορίζοντας πως π.χ. κάθε φορά μόνο ένας ή δύο απ' την ομάδα μένουν ακίνητοι, ή ένας ή δύο πρέπει να είναι πάντα καθιστοί. Φυσικά πρέπει να υπάρχει πάντα εναλλαγή και να μην είναι οι ίδιοι που π.χ. μένουν ακίνητοι καθ' όλη τη διάρκεια της άσκησης.

- Η ομάδα κινείται στον χώρο. Καθένας επιλέγει κρυφά κάποιον από την ομάδα τον οποίο πρέπει να αποφεύγει γιατί είναι "βόμβα" και κάποιον από την ομάδα ο οποίος θα είναι η "ασπίδα" του και πρέπει πάντα να βρίσκεται ανάμεσα σ' αυτόν και στη "βόμβα". Κατά διαστήματα ο εμψυχωτής σταματάει την άσκηση και ζητάει από κάποια παιδιά να υποδείξουν πού βρίσκονται οι "βόμβες" και οι "ασπίδες" τους.

- Σε κύκλο κάποιο παιδί πετάει μία μπάλα σε κάποιον άλλον, φωνάζοντας όμως το όνομα ενός τρίτου παιδιού στο οποίο πρέπει να πεταχτεί μετά η μπάλα. Παράδειγμα, ο Α πετάει την μπάλα στο Β φωνάζοντας Ε. Ο Β πρέπει να πετάξει την μπάλα στον Ε φωνάζοντας Γ.

- Κάποιος βρίσκεται στο κέντρο του κύκλου με μπάλα και την πετάει σε κάποιον που βρίσκεται στον κύκλο κι εκείνος πρέπει να του την επιστρέψει για να την πετάξει στον επόμενο κ.ο.κ. Όποιος από τον κύκλο θέλει να αλλάξει θέση με αυτόν που βρίσκεται στο κέντρο, πρέπει να φωνάξει "Τώρα!" και να αλλάξουν θέσεις έγκαιρα, προλαβαίνοντας την μπάλα κατά την επαναφορά της από το άτομο στον κύκλο προς το κέντρο.

2

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ *Στη Γη της Ελευθερίας*

Υπάρχει μια ποικιλία τεχνικών που ανταποκρίνεται σε διαφορετικές ανάγκες του Εκπαιδευτικού Δράματος κι οι οποίες, με την κατάλληλη επεξεργασία και εξέλιξη, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και ως τρόποι αναπαράστασης από τα ίδια τα παιδιά. Κάποιες από αυτές αφορούν τη δημιουργία του δραματικού πλαισίου όπου θα αναπτυχθεί το Δράμα, άλλες την πλοκή του, άλλες την αναπαράσταση και άλλες, τέλος, τον αναστοχασμό.

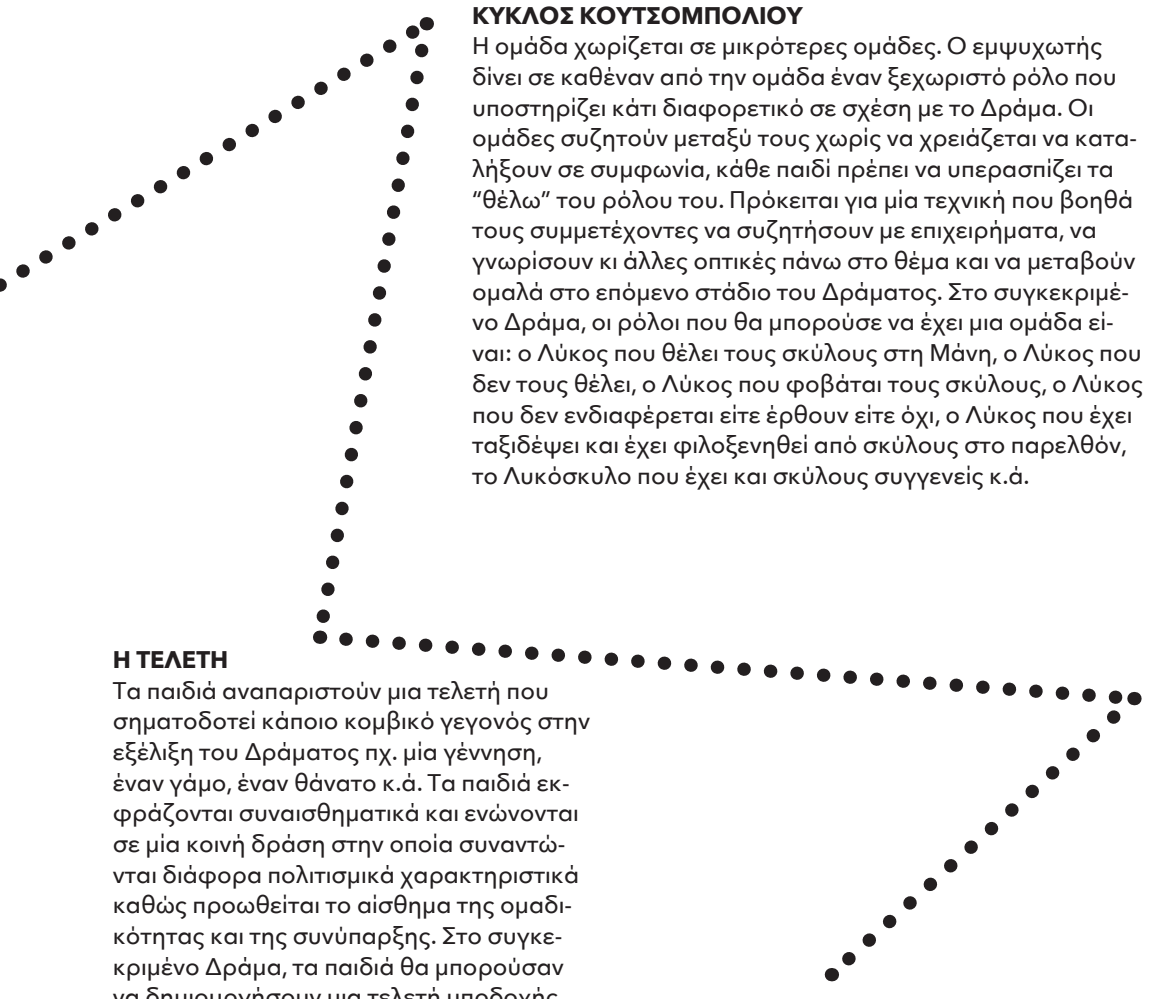
Παρακάτω προτείνουμε κάποιες τεχνικές εκπαιδευτικού δράματος που θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος *Στη Γη της Ελευθερίας* που παρακολουθήσατε.

ΟΜΑΔΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ

Εδώ τα παιδιά καλούνται να δημιουργήσουν το περιβάλλον στο οποίο θα λάβει χώρα η θεατρική δράση. Το περιβάλλον αυτό μπορεί να δημιουργηθεί με κάποια απλά υλικά (χαρτόνια, σχοινιά, πανιά) ή και αντικείμενα που βρίσκονται στις αίθουσες (θρανία, καρέκλες). Στο συγκεκριμένο Δράμα, τα παιδιά θα μπορούσαν να δημιουργήσουν τη σπηλιά όπου κατοικούν οι Λύκοι στη Μάνη.

ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΣΚΕΨΗΣ (TALKING HEAD)

Εδώ τα παιδιά, σε ένα κομβικό σημείο της Δράσης, καλούνται να μαντέψουν τις προσωπικές σκέψεις κάποιου ρόλου και τις βαθύτερες επιθυμίες του. Ένας ένας πλησιάζουν τον ρόλο, τοποθετούν τα χέρια τους πάνω από το κεφάλι του ρόλου, λένε τη μαγική λέξη "ομμ" και κατόπιν μοιράζονται με τους υπόλοιπους ό,τι πιστεύουν πως σκέφτεται ή θέλει ο ήρωας σε σχέση με ό,τι έχει προηγηθεί. Στο συγκεκριμένο Δράμα, θα μπορούσαν τα παιδιά να "μαντέψουν" μέσω αυτής της τεχνικής πώς νιώθει ο Περικλής όταν καταφθάνει στη Μάνη κατατρεγμένος.

ΚΥΚΛΟΣ ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟΥ

Η ομάδα χωρίζεται σε μικρότερες ομάδες. Ο εμψυχωτής δίνει σε καθέναν από την ομάδα έναν ξεχωριστό ρόλο που υποστηρίζει κάτι διαφορετικό σε σχέση με το Δράμα. Οι ομάδες συζητούν μεταξύ τους χωρίς να χρειάζεται να καταλήξουν σε συμφωνία, κάθε παιδί πρέπει να υπερασπίζει τα "θέλω" του ρόλου του. Πρόκειται για μία τεχνική που βοηθά τους συμμετέχοντες να συζητήσουν με επιχειρήματα, να γνωρίσουν κι άλλες οπτικές πάνω στο θέμα και να μεταβούν ομαλά στο επόμενο στάδιο του Δράματος. Στο συγκεκριμένο Δράμα, οι ρόλοι που θα μπορούσε να έχει μια ομάδα είναι: ο Λύκος που θέλει τους σκύλους στη Μάνη, ο Λύκος που δεν τους θέλει, ο Λύκος που φοβάται τους σκύλους, ο Λύκος που δεν ενδιαφέρεται είτε έρθουν είτε όχι, ο Λύκος που έχει ταξιδέψει και έχει φιλοξενηθεί από σκύλους στο παρελθόν, το Λυκόσκυλο που έχει και σκύλους συγγενείς κ.ά.

Η ΤΕΛΕΤΗ

Τα παιδιά αναπαριστούν μια τελετή που σηματοδοτεί κάποιο κομβικό γεγονός στην εξέλιξη του Δράματος π.χ. μία γέννηση, έναν γάμο, έναν θάνατο κ.ά. Τα παιδιά εκφράζονται συναισθηματικά και ενώνονται σε μία κοινή δράση στην οποία συναντώνται διάφορα πολιτισμικά χαρακτηριστικά καθώς προωθείται το αίσθημα της ομαδικότητας και της συνύπαρξης. Στο συγκεκριμένο Δράμα, τα παιδιά θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια τελετή υποδοχής που διοργανώνουν οι Λύκοι προς τιμήν των Σκύλων.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η τεχνική αυτή δημιουργεί γραπτές αναπαραστάσεις. Οι συμμετέχοντες γράφουν, εντός ή εκτός ρόλου, κάποια κείμενα σχετικά με το Δράμα που προηγήθηκε. Τέτοια κείμενα θα μπορούσαν να είναι το ημερολόγιο ενός χαρακτήρα, κάποια επιστολή, ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία. Στο συγκεκριμένο δράμα τα παιδιά π.χ. θα μπορούσαν να γράψουν μια επιστολή που στέλνει ο Περικλής στους φίλους του στο Μεσολόγγι, ή μια σελίδα από το ημερολόγιο ενός Λύκου, ή να επιλέξουν να αλλάξουν το τέλος της ιστορίας.

3

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Α. Παράδειγμα με λογοτεχνικό κείμενο

Για παιδιά Γ' ως και Ε' δημοτικού

Διάρκεια
60 λεπτά

Θέμα

Κακοποίηση των ζώων

Στόχος

Η ευαισθητοποίηση των παιδιών στο ζήτημα της κακοποίησης των ζώων και η ανάπτυξή τους ως άτομα με βούληση στα πλαίσια μιας κοινωνικής ομάδας.

Κείμενο

Πρωτότυπο κείμενο του εκπαιδευτικού εμπνευσμένο από την ιστορία του Τζέρι Σπινέλι *Η μέρα των περιστερών*.

Σύνοψη ιστορίας

Κάθε χρόνο σε μια μικρή πόλη λαμβάνει χώρα ένα έθιμο όπου οι συμμετέχοντες πυροβολούν περιστέρια. Τα παιδιά που κλείνουν τα δέκα τους χρόνια γίνονται "στριφταδόροι" κι αναλαμβάνουν να σκοτώσουν ανώδυνα τα πληγωμένα πουλιά. Ο Ρίκι, ο ήρωας του προγράμματός μας φοβάται την ημέρα που θα γίνει δέκα χρονών καθώς είναι αντίθετος με το έθιμο αυτό.

Στην ενότητα αυτή προτείνονται τρεις ολοκληρωμένοι σχεδιασμοί Εκπαιδευτικού Δράματος, με σκοπό να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση αυτού του τρόπου εργασίας και να κινητοποιήσουν τους εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιήσουν εργαλεία και τεχνικές του Δράματος στο σχολείο. Συγκεκριμένα, παρατίθενται προγράμματα που παρουσιάζουν ελαφρές διαφοροποιήσεις ως προς τη δομή τους και που έχουν ως βάση τους τρία διαφορετικά πρώτα υλικά: ένα λογοτεχνικό κείμενο, ένα θεατρικό έργο και ένα ιστορικό γεγονός.

1. ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ

Η ομάδα σε κύκλο. Ένας ένας μπαίνουμε στη μέση του κύκλου, λέμε το όνομά μας και σωματικά αναπαριστούμε το αγαπημένο μας ζώο.

ΣΤΟΧΟΣ
Γνωριμία με την ομάδα, ζέσταμα και εισαγωγή στο θέμα δράσης.

2. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΘΕΣΗΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες αναλόγως με την θετική ή την αρνητική τους απάντηση πάνω σε διατυπώσεις που δίνονται από τους εμπυχωτές και οι οποίες είναι σχετικές με το θέμα.

Προτεινόμενες διατυπώσεις:

Είναι ωραίο να κάνουμε ζώα ως δώρο.

Τα ζώα είναι κατώτερα από τους ανθρώπους.

Τα ζώα είναι για να ευχαριστούν τους ανθρώπους.

Τα ζώα δεν πεθαίνουν, αλλά ψοφάνε.

Δεν νιώθω το ίδιο αν πεθάνει ένας άνθρωπος και ένα ζώο.

Μου αρέσει να βλέπω ζώα σε θεάματα.

Κάποια ζώα είναι πιο σημαντικά από άλλα.

Αφηγηματικό μέρος της ιστορίας
(μέσω Δασκάλου σε Ρόλο)

Μέσα από την άσκηση Υποστήριξη θέσης στον χώρο, βάζουμε έναν από τους εμπυχωτές να είναι σε ΔσΡ Ρίκι και του ζητάμε, σαν όλα τα παιδιά, να μας απαντήσει στο τελευταίο επιχείρημα. Ο ΔσΡ Ρίκι αρχίζει να μας λέει ότι και τώρα είναι σε ένα μεγάλο δίλημμα αλλά δεν μπορεί να μας πει ακριβώς καθώς τον περιμένει ο πατέρας του και πρέπει να φύγει αμέσως. Όταν φεύγει του πέφτει ένα ημερολόγιο από την τσέπη με τέσσερις σελίδες (οι σελίδες που θα δοθούν στη συνέχεια στα παιδιά για να κάνουν παγωμένες εικόνες.)

3. ΠΑΓΩΜΕΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΣΚΕΨΗΣ (20')

Σε 4 ομάδες. Κάθε ομάδα έχει διαφορετικό απόσπασμα από το βιβλίο του Τζέρι Σπινέλι *Η μέρα των περιστεριών*. Κάθε ομάδα πρέπει να δημιουργήσει μια παγωμένη εικόνα σχετική με το κείμενο που της έχει δοθεί.

1η ομάδα-> Σάββατο 7 του μήνα

Ήρθε η μέρα! Άλλη μια χρονιά όπου θα μαζευτούν εκατοντάδες σκοπευτές στο Πανηγύρι μας έτοιμοι να πυροβολήσουν και να χτυπήσουν τα περιστέρια. Ήδη από τώρα καθαρίζουν τα κυνηγετικά τους όπλα, δεν κρατιούνται για να έρθει η ώρα. Σε μια εβδομάδα, το άλλο Σάββατο θα είναι η 63η φορά που η πόλη μας θα πυροβολήσει τα πουλιά. Ο καθένας πληρώνει για να έχει την ευκαιρία να πυροβολήσει δέκα με είκοσι περιστέρια. Τα λεφτά βέβαια πηγαίνουν για καλό σκοπό, δίνονται στο κοινό ταμείο για τη συντήρηση του μεγάλου πάρκου της πόλης μας.

Ο μπαμπάς μου είπε πως οι σκοπευτές παίρνουν πόντους για κάθε περιστέρι που χτυπάνε και στο τέλος της μέρας βραβεύεται εκείνος που έχει χτυπήσει τα περισσότερα περιστέρια.

2η ομάδα-> Κυριακή 8 του μήνα

Πήγα σήμερα στους διοργανωτές της γιορτής για να τους ρωτήσω μερικά πράγματα. Μου είπαν ότι περίπου 5.000 πουλιά απελευθερώνονται αυτήν τη μέρα για να γίνουν στόχος των όπλων κατόπιν. Μερικά τα αγοράζουν ακριβώς για τον σκοπό αυτό και άλλα τα περιμαζεύουν από σιδηροδρομικούς σταθμούς που έχουν εγκλωβιστεί. Τα βάζουν σε λευκά κουτιά. Κάθε σκοπευτής πυροβολεί εναντίον μιας ομάδας περιστεριών που ελευθερώνεται ταυτόχρονα από το λευκό κουτί. Τα πιο πολλά πουλιά δεν πετάνε για πολύ, πέφτουν γρήγορα - είτε σκοτωμένα, είτε πληγωμένα.

3η ομάδα -> Δευτέρα 9 του μήνα

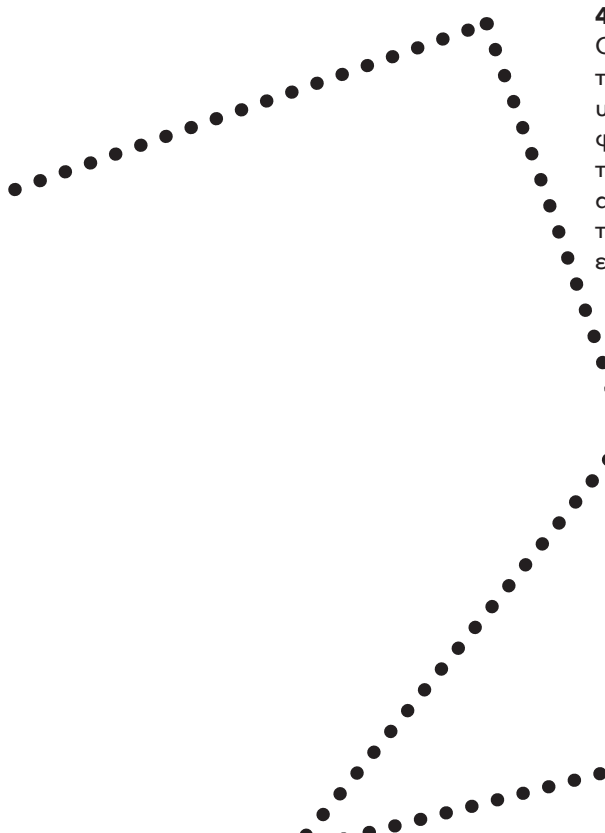
Τα πουλιά που πέφτουν κάτω τα μαζεύουν τα δεκάχρονα αγόρια της πόλης που τα φωνάζουν "στριφταδόρους". Τους φωνάζουν έτσι γιατί τα παιδιά αυτά σπάνε τον λαιμό των πληγωμένων πουλιών και μετά, άψυχα πια, τα βάζουν μέσα σε πλαστικές σακούλες. Έπειτα τα πουλάνε για λίπασμα. Λίγα περιστέρια καταφέρνουν να ξεφύγουν χωρίς να πυροβοληθούν.

Εκτός από τον διαγωνισμό σκοποβολής, έχει επίσης λούνα παρκ, διαγωνισμούς μαγειρικής, γίνεται επίσης πικ νικ και τρώμε κοτόπουλο στη θράκα, πίνουμε γρανίτες, παίζουμε. Όλη η ατμόσφαιρα είναι πολύ εορταστική. Η γιορτή της σκοποβολής όμως είναι εκείνο που συγκεντρώνει όλα τα βλέμματα και τον περισσότερο κόσμο. Πέρσι οι συμμετοχές στη σκοποβολή ξεπέρασαν τις 4.000.

4η ομάδα-> Τρίτη 10 του μήνα

Δεν θέλω να γίνω στριφταδόρος. Αυτό το ξέρω καλά, από την πρώτη χρονιά που πήγα με τους γονείς μου σ' αυτή τη γιορτή το ήξερα πως με τίποτα δεν θέλω να γίνω στριφταδόρος. Έχω πολλές φορές δει στον ύπνο μου ότι μέσα στα χέρια μου κρατάω τον λαιμό ενός περιστεριού - έναν λαιμό μεταξένιο. Το μάτι του περιστεριού γυαλιστερό σαν μπίλια, με κοιτάζει. Μοιάζει σαν να θέλει να μου μιλήσει αλλά δεν μπορώ. Ακούω μόνο τις φωνές των γύρω: - Στρίφτ' το, στρίφ' το, στρίφ' το! Όμως εγώ δεν μπορώ.

Έτσι και στην πραγματική ζωή. Όλη μου η οικογένεια, ο μπαμπάς μου, οι θείοι μου, τα ξαδέλφια μου μου λένε πως πρέπει να το κάνω.

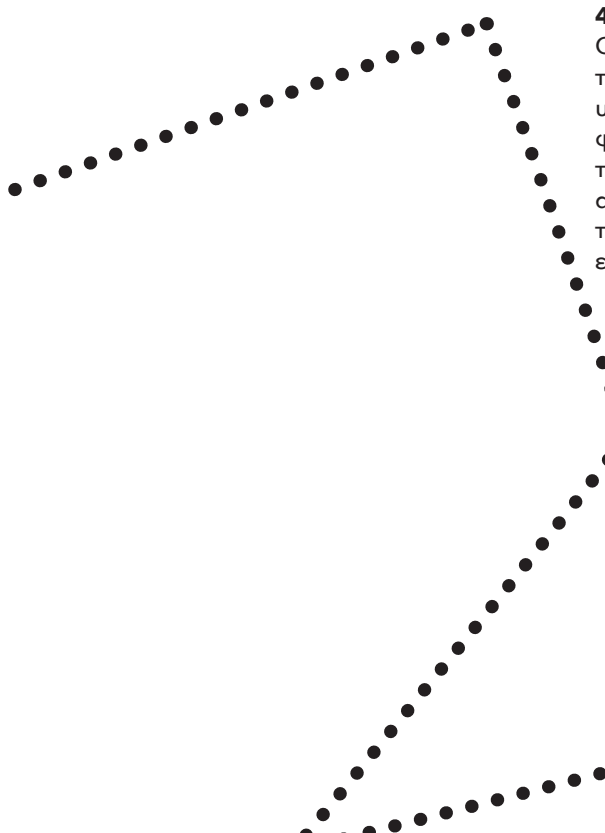

4. ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΣΕ ΡΟΛΟ

Ο Ρίκι επιστρέφει ξανά στην αίθουσα αναζητώντας το ημερολόγιό του. Τα παιδιά με τους υπόλοιπους εμψυχωτές σταματάνε τον Ρίκι πριν φύγει, αφού έχει πάρει το ημερολόγιό του, και του ζητούν να τους εξηγήσει τι συμβαίνει. Ο Ρίκι αποκαλύπτει την κατάσταση στην οποία βρίσκεται αυτές τις μέρες αλλά πάλι φεύγει τρέχοντας επειδή τον περιμένει ο πατέρας του.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Τα παιδιά σχεδιάζουν σ' ένα μεγάλο χαρτί το περίγραμμα του Ρίκι. Στο εσωτερικό του περιγράμματος τα παιδιά γράφουν σκέψεις και συναισθήματα του Ρίκι, ενώ εξωτερικά από το περίγραμμα γράφουν απόψεις και συναισθήματα του κοινωνικού περίγυρου του Ρίκι.

6. ΑΝΤΙΚΡΟΥΟΜΕΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ Ή ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ (ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ)

Ο Ρίκι καλείται να πάρει μια απόφαση στο δίλημά του. Κάθε παιδί γίνεται εναλλάξ ο Ρίκι και περνά μέσα από τον διάδρομο συνείδησης. Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες που σχηματίζουν τον διάδρομο προτείνουν στον χαρακτήρα λύσεις και του δίνουν συμβουλές. Ο εκάστοτε που διασχίζει τον διάδρομο πηγαίνει και στέκεται στο τέλος του διαδρόμου δίνοντας κι αυτός συμβουλές για να περάσουν όλοι.

7. ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ - ΜΙΑ ΣΕΛΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΗΡΩΑ

Τα παιδιά καλούνται να γράψουν μία σελίδα από το ημερολόγιο του Ρίκι, στην οποία θα φαίνεται η απόφαση που έχει πάρει και η στάση που θα κρατήσει σε σχέση με την Μέρα των Περιστεριών. Οι σελίδες των ημερολογίων διαβάζονται μπροστά σε όλους.

Β. Παράδειγμα με αφορμή θεατρικό έργο

Θέμα

Το θέατρο

Στόχος

Η εισαγωγή των παιδιών στον κόσμο του θεάτρου, η εξοικείωση με κάποιους βασικούς όρους της θεατρικής τέχνης, καθώς και οι κύριοι παράγοντες και αρχές της δημιουργίας μιας θεατρικής παράστασης.

Κείμενο

Τρικυμία και Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας,
Ουίλλιαμ Σαίξπηρ

Σύνοψη

Επιλέγουμε από το *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας* τη σκηνή στην οποία κάποιοι τεχνίτες αποφασίζουν να στήσουν μια θεατρική παράσταση. Η σκηνή αυτή αποτελεί μόνο το πλαίσιο μας, καθώς χρησιμοποιούμε διάφορους ρόλους από τα δύο έργα του Σαίξπηρ. Από την *Τρικυμία* εκμεταλλευόμαστε κυρίως τη δράση του χαρακτήρα Κάλιμπαν που φέρεται αντικοινωνικά και παρεμποδίζει την πραγματοποίηση των σχεδίων των υπόλοιπων χαρακτήρων.

Για παιδιά από Β΄ ως και Δ΄ δημοτικού

Διάρκεια

120 λεπτά

1. ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ:

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ

Τεχνική

Δάσκαλοι σε ρόλο (ΔσΡ)

Πρόσπερος

Ακούσατε, ακούσατε...

Πουκ

Ακούσατε παιδάκια;

Πρόσπερος

Πουκ εγώ μιλάω! Αγαπητοί μου ξωτικοϋπήκοοι, βλέποντας τη μεγάλη σας αγάπη για το θέατρο αποφάσισα να διοργανώσουμε στο ένδοξο νησί μας θεατρικούς αγώνες!

Ξωτικά

Γιούπι!

Πρόσπερος

Γνωρίζω πως πριν από πολλά χρόνια ζούσε στην Αγγλία ένας σπουδαίος θεατρικός συγγραφέας!

Άριελ

Ο Μολιέρος!

Τιτάνια

Ααχ! (Εκνευρισμένη.) Ο Μολιέρος ζούσε στην Γαλλία. Εμείς ψάχνουμε συγγραφέα από την Αγγλία!

Όμπερον

Ναι τη χώρα που βασιλεύει η Ελισάβετ!

Σινάπης

Και πριν από πολλά χρόνια πάλι μια Ελισάβετ βασιλεύει!

Πουκ

Ναι ήταν η προ - προ - προ - γιαγιά της!

Πρόσπερος

Την εποχή αυτή λοιπόν ζούσε στην Αγγλία ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ! Δεινός θεατρικός ποιητής αλλά και μάγος της σκηνής! Ο Σαίξπηρ, λοιπόν, γνωρίζοντας το ξωτικονησί μας, έγραψε δυο έργα για την περίφημη ύπαρξή μας!

Τιτάνια

Την Τρικυμία!

Άριελ

Και μια καλοκαιριάτικη ιστορία!

Πουκ, Όμπερον και Σινάπης

Το όνειρο καλοκαιρινής νύχτας, θέλεις να πεις!

Πρόσπερος

Ακριβώς καλά μου ξωτικά! Στους θεατρικούς μας αγώνες πρέπει να ανεβάσετε ένα από τα δύο έργα! Η καλύτερη παράσταση θα βραβευτεί με ένα λαχταριστό έπαθλο! Ποιοι θέλουν λοιπόν να συμμετέχουν στον διαγωνισμό;

Ξωτικά

Εγώ, εγώ, εγώ....

Πρόσπερος

Ένας - ένας να δηλώσετε συμμετοχή! Θέλω να μου πείτε όνομα και έργο στη στιγμή πριν ξεκινήσει το ταξίδι στην ονειρική Σαίξπηρική σκηνή!

Πουκ

Είμαι ο Πουκ και υπεραγαπώ ένα έργο που έχει συνονόματο με εμένα ξωτικό!

Πρόσπερος

Άρα θα ανεβάσεις το Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας!

Άριελ

Είμαι η Άριελ εγώ και θέλω στο έργο μου να πρωταγωνιστώ! Θέλω όπως έχετε καταλάβει να κάνω παράσταση την Τρικυμία.

Πρόσπερος

Πολύ ωραία!

Τιτάνια

Τιτάνια είναι το διάσημο όνομα μου και ακούω πάντα την καρδιά μου και θέλω να παίξω σε έργο με ομώνυμο με εμένα χαρακτηριστήρα! Διαλέγω το Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας!

Σινάπης

Είμαι ο Σινάπης και βαρέθηκα τόσα χρόνια στο ίδιο έργο να πρωταγωνιστώ λέω να ψάξω αλλού τον θεατρικό θησαυρό! Θα ανεβάσω Τρικυμία!

Όμπερον

Είμαι ο Όμπερον και επειδή δεν θέλω να παίξω πάλι στο ίδιο έργο με την Τιτάνια λέω να ανεβάσω μια τρικυμισμένη τετρακυμάτιστη Τρικυμία!

Πρόσπερος

Έξοχα! Δεν βλέπω όμως να έχετε στη διάθεσή σας ηθοποιούς! Και ξέχασα να σας πω κάποιους κανόνες του παιχνιδιού πολύ βασικούς! Πρέπει όλοι όσοι παίζεται το ονειρικό θεατρικό παιχνίδι να είστε ξωτικά ώστε ποτέ η μαγεία του να μην χαθεί!

Ξωτικά

Και τώρα τι κάνουμε; Πού θα βρούμε ηθοποιούς;

2. ΤΑ ΞΩΤΙΚΟΠΑΙΔΑΚΙΑ ΣΥΣΤΗΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΒΑΣΙΛΙΑ ΠΡΟΣΠΕΡΟ

Τεχνική

Παιχνίδι γνωριμίας σε κύκλο.

(Τα παιδιά θα λένε το όνομά τους και θα πρέπει να κάνουν μια κίνηση για να αποδείξουν ότι είναι ξωτικά).

Πρόσπερος

Την λύση την έχετε μπροστά σας, περιμένω, λοιπόν, να μου συστήσετε τους βοηθούς-ξωτικά σας!

Ξωτικά

Θα μας βοηθήσετε παιδιά;

Τιτάνια

Ωραία παιδιά, ελάτε να κάνουμε έναν κύκλο να συστηθούμε όλοι στον βασιλιά Πρόσπερο.

Πρόσπερος

Πρέπει όμως να μου αποδείξετε πως είστε όλοι ξωτικά!

Πουκ

Δεν θα τον απογοητεύσουμε, έτσι παιδιά; (Απαντούν τα παιδιά.)

Άριελ

Θα κάνουμε λοιπόν ένα βήμα ο καθένας μας μπροστά και θα λέμε θαρραλέα το όνομά μας και θα κάνουμε μια κίνηση που αποδεικνύει πως είμαστε ξωτικά και να λέμε δυνατά τη μαγική ιδιότητα που έχουμε! Να, έτσι... (παράδειγμα)

3. ΤΑ ΞΩΤΙΚΟΠΑΙΔΑΚΙΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΙΚΡΟΙ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΟΙ

Τεχνική

Ομαδική κατασκευή

Πρόσπερος

Χαίρομαι πολύ που σας γνωρίζω όλους! Είμαι σίγουρος πως είστε όλοι μικρά σκανταλιάρικα ξωτικά, γι' αυτό θα σας δώσω και την ταυτότητα που έχουν όλα τα ξωτικά του νησιού, το κουδουνάκι. Για ελάτε όλοι να παραλάβετε τις ταυτότητές σας. (Βάζουμε στα παιδιά βραχιολάκια με κουδουνάκια όπως αυτά που φοράμε κι εμείς σαν αναγνωριστικό ότι είμαστε ξωτικά.) Ωραία για να ακούσω τις ταυτότητές σας να κουδουνίζουν... Τώρα που βρήκατε μικρούς ηθοποιούς πρέπει να φτιάξετε και σκηνικό για την παράστασή σας!

Πουκ

Ασα έχετε πολλές απαιτήσεις Βασιλιά μου!

Σινάπης

Ουφ εγώ ήδη κουράστηκα από την τόση δουλειά με τους ηθοποιούς!

Όμπερον

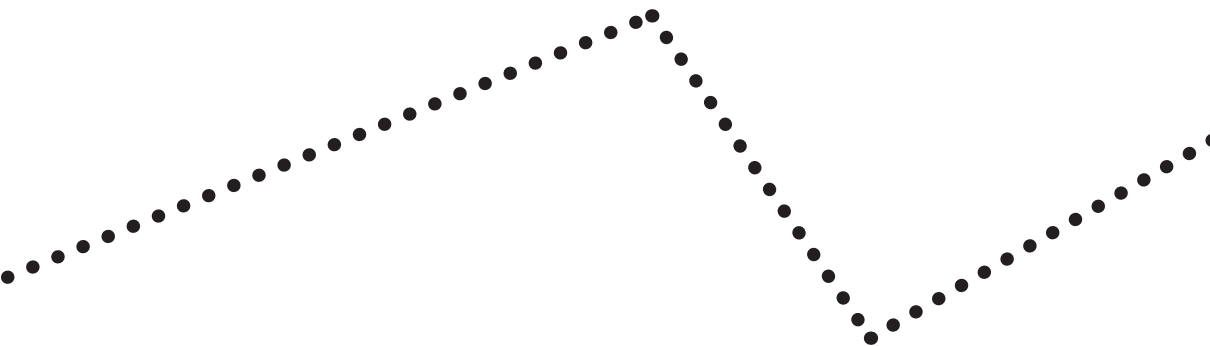
Κι εγώ!

Τιτάνια

Ναι έχει δίκιο ο Βασιλιάς Πρόσπερος πρέπει να φτιάξουμε σκηνικά για τις παραστάσεις μας!

Άριελ

Ναι θέλουμε να κάνουμε παράσταση σωστή, αλλά πώς θα γεμίσουμε με σκηνικά αυτή μας τη θεατρική σκηνή;

4. ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Τεχνική

**Ασκήσεις και παιχνίδια για τον ρυθμό,
Η ορχήστρα και ο Μαέστρος.**

Πρόσπερος

Χωριστείτε λοιπόν σε ομάδες, εξηγήστε στους μικρούς σας σκηνογράφους το έργο που θα παρουσιάσετε και ξεκινήστε να φτιάχνετε τα σκηνικά σας με την πλαστελίνη που παράγει το νησί μας! Θα έρχομαι να επιβλέπω αν οι ομάδες προοδεύουν!

(Τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες θα φτιάξουν ένα νησί, αν ανεβάζουν την *Τρικυμία* ή ένα Δάσος, εάν ανεβάζουν το *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας*. Οι εμψυχωτές-ξωτικά θα τους πουν σε πολύ γενικές γραμμές τη βασική ιστορία. Για την *Τρικυμία* ότι είμαστε σε ένα νησί που ζουν ξωτικά και για το *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας* ότι είμαστε σε ένα δάσος που κατοικούν ξωτικά κλπ. Το σκηνικό-μακέτα θα τοποθετηθεί αργότερα μπροστά από τα παιδιά στην παρουσίαση των δυναμικών εικόνων, σαν ένα συμβολικό - φανταστικό σκηνικό της παράστασης.)

Πρόσπερος

Ωραία, ωραία! Κάτω τα χέρια από τα σκηνικά και ελάτε να τα παρουσιάσετε στις υπόλοιπες ξωτικοομάδες! Θέλω να μου περιγράψετε τι έχει το κάθε σκηνικό με ζήλο και να έχετε στο μυαλό πως αυτό θα μετρήσει για το ποιος θα κερδίσει το έπαθλο!

Πρόσπερος

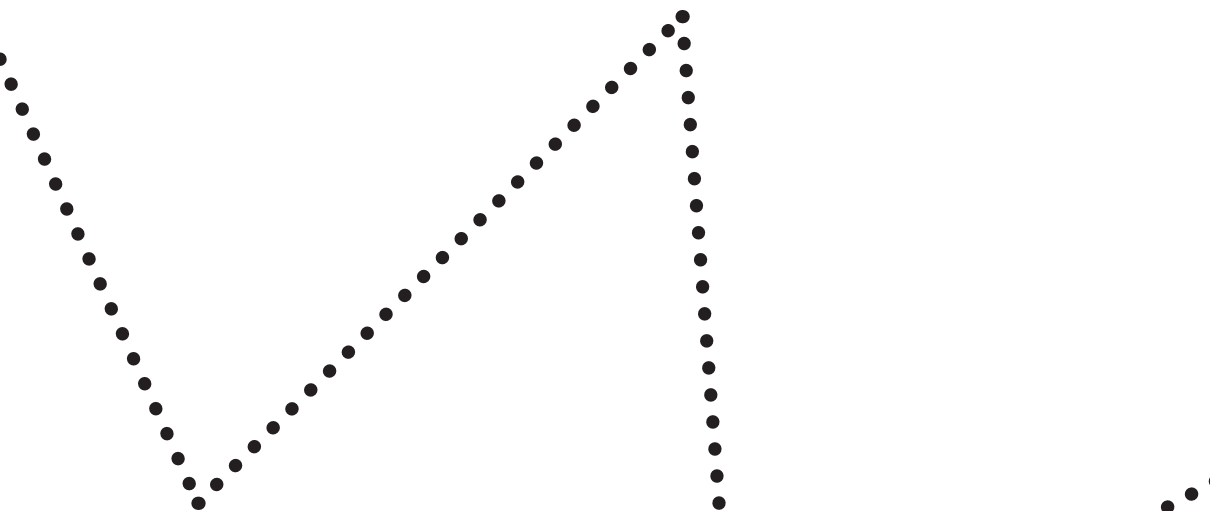
Ήταν πολύ ωραία τα σκηνικά όλων! Τώρα όμως πρέπει να περάσουμε σε ένα ακόμα σημαντικό κομμάτι της παράστασής σας που δεν είναι άλλο από τη μουσική!

Τιτάνια

Εγώ, εγώ, εγώ έχω τη λύση για της μουσική και δεν είναι άλλη από μια ορχήστρα με τον μαέστρο της!

Πρόσπερος

Εξαιρετικά! Ας χωριστούμε σε μουσικά σύνολα! (Για να αλλάξει η σύσταση των ομάδων. Η κάθε ομάδα ανάλογα με το έργο που έχει θα κάνει ήχους με τα κουδουνάκια, με παλαμάκια, καθώς και φωνητικούς ήχους. Τα παιδιά που έχουν *Τρικυμία*, θα κάνουν ήχους σχετικούς με τη βροχή και τα παιδιά με το *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας*, ήχους του δάσους. Όλα αυτά με τη βοήθεια του εμψυχωτή-μαέστρου. Τους ήχους αυτούς θα τους χρησιμοποιήσουν και στις δυναμικές εικόνες στο παρόν.)

5. Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Τεχνική

Δυναμικές εικόνες

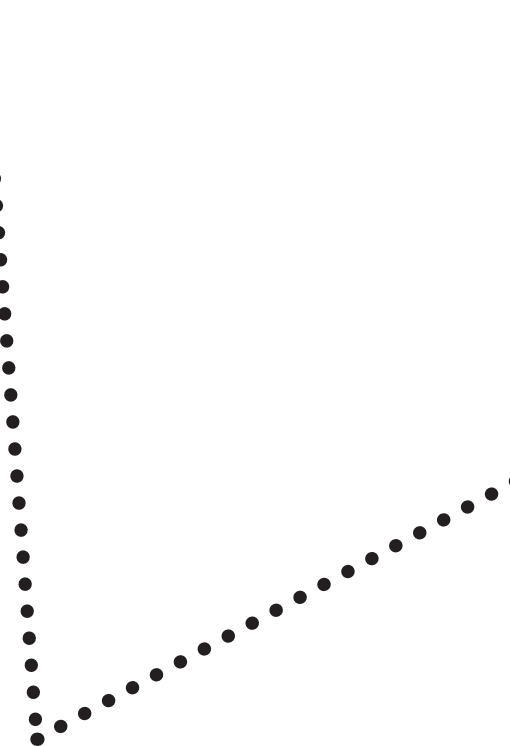
(παρελθόν, παρόν, μέλλον με βάση το κάθε έργο).

Πρόσπερος

Καιρό είχα να ακούσω τόσο ωραία και μελωδική μουσική! Όμως η ώρα της παράστασης πλησιάζει και νομίζω πως θα ήταν καλό να στήσετε το σκηνικό, να κάνετε πρόβα με μουσική και να πείτε τα λόγια σας επί σκηνής. Λοιπόν ξωτικοομάδες επειδή ο χρόνος πλησιάζει είναι ώρα να κάνετε την τελευταία πρόβα, ή αλλιώς μια Γενική Δοκιμή.

Ξωτικά

(Εξηγεί το καθένα στην ομάδα του πως θα κάνουν τις Δυναμικές εικόνες δείχνοντας ένα νησί πριν την Τρικυμία - σε Τρικυμία - και μετά από μια Τρικυμία / Ένα δάσος όπου κάνουν περίπατο κάποιοι -τους μαγεύει ένας μάγος- και μετά τα μάγια.)

6. Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ!

Τεχνική

Παρουσίαση των δυναμικών εικόνων στις άλλες υποομάδες.

Πρόσπερος

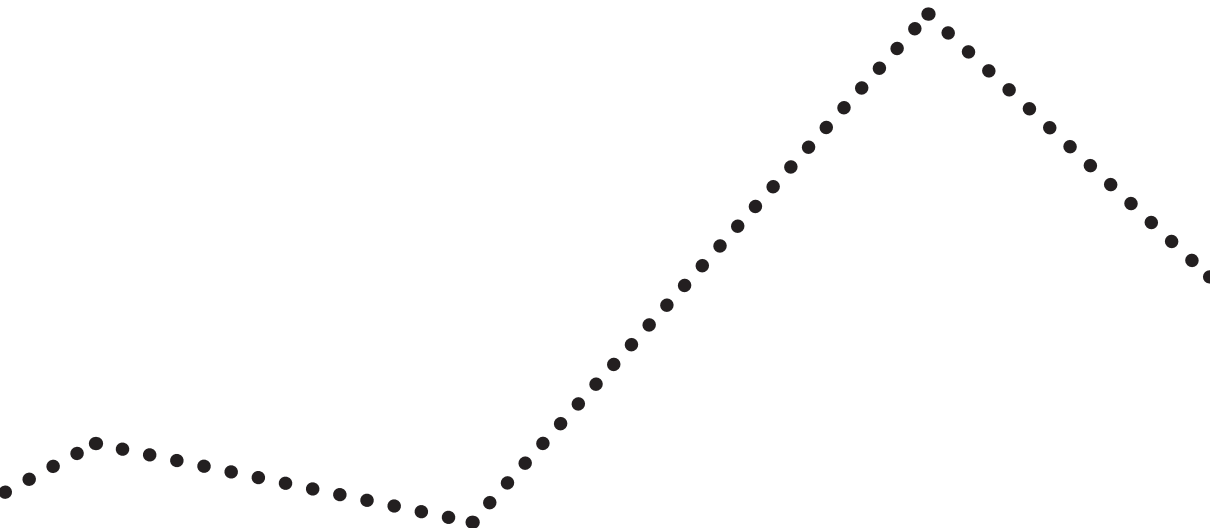
Η ώρα της παράστασης καλά μου ξωτικά έφτασε! Είστε έτοιμα! (Κάποια ξωτικά παραπονιούνται, άλλα είναι έτοιμα...) Να ευχηθώ καλή επιτυχία σε όλους! (Παρουσίαση.)

Πρόσπερος

Ήταν όλες τόσο ωραίες! Δεν ξέρω ποια να διαλέξω!

Ξωτικά

Η δική μας ήταν η καλύτερη! Όχι η δική μας ... (τα ξωτικά μαλώνουν μεταξύ τους.)

7. ΜΙΑ ΑΝΑΠΑΝΤΕΧΗ ΠΑΡΕΑ Ή Ο ΚΑΛΙΜΠΑΝ ΑΠΕΙΛΕΙ ΝΑ ΚΛΕΨΕΙ ΤΟ ΕΠΑΘΛΟ

**Τεχνική
Ασαστέρ**

Κάλιμπαν

Γεια σας ξωτικά! Τι παίζετε;

Ξωτικά

Θέατρο!

Κάλιμπαν

Και γιατί δεν με φωνάξατε να παίξω μαζί σας; Ποτέ δεν με παίζετε κι εμένα στα παιχνίδια σας! Γι' αυτό κι εγώ θα κλέψω το έπαθλο του διαγωνισμού σας και θα το κρατήσω μόνο για μένα!

Ξωτικά

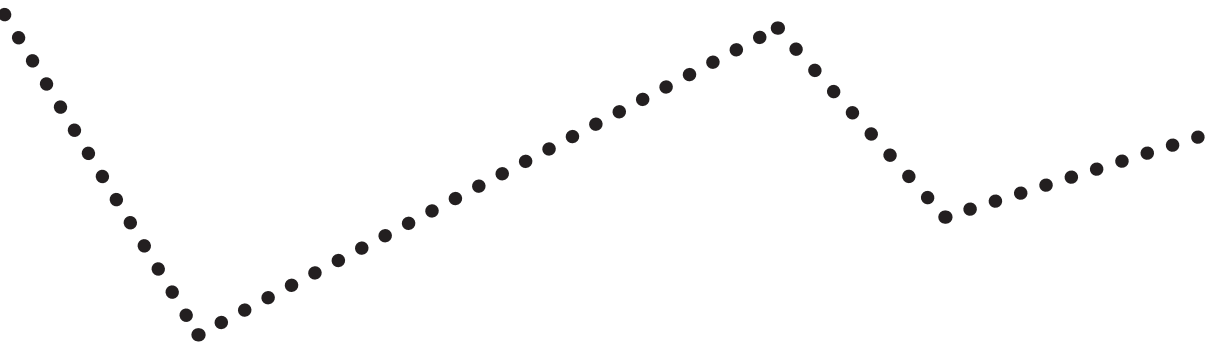
Όχι αυτό αποκλείεται! (Ο Κάλιμπαν πάει να κλέψει το βραβείο.)

Πρόσπερος

Κάλιμπαν δεν είναι σωστό αυτό που πας να κάνεις!

Κάλιμπαν

Πω, εντάξει καλά. Αποφάσισα να σας δώσω μια δεύτερη ευκαιρία... Αλλά θέλω να μου κάνετε μια χάρη. Ξέρετε, εγώ ήμουν φυλακισμένος σ' αυτό το νησί και δεν έχω δει ποτέ στη ζωή μου τη Θάλασσα. Αφού λοιπόν εσείς είστε ηθοποιοί μπορείτε να μου δείξετε πώς μοιάζει ο ωκεανός; Αν μου δείξετε πώς είναι η θάλασσα τότε θα μοιραστούμε όλοι το έπαθλο του θεατρικού διαγωνισμού!

8. Η ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ

Τεχνική

Παιχνίδι ομαδικότητας με αλεξίπτωτο

Πρόσπερος

Έχω αυτό το μαγικό ξωτικοῦφαντό που θα μας φανεί χρήσιμο. (Φέρνει το αλεξίπτωτο.) Θα κάνουμε ένα κύκλο γύρω από αυτό και θα το πιάσουμε από τις ακρούλες του και θα το τεντώσουμε! (Οδηγίες...)

Κάλιμπαν

Όμορφη που είναι! Πώς είναι η ήσυχη θάλασσα;

Ξωτικά

(Δίνουν οδηγίες στα παιδιά για να κάνουν μικρά κυματάκια με το αλεξίπτωτο.)

Κάλιμπαν

Και πώς είναι η αγριεμένη θάλασσα; Η Τρικυμία;

Ξωτικά

(Οδηγίες για μεγάλα κύματα με το αλεξίπτωτο.)

Κάλιμπαν

Και όταν έρχεται τυφώνας;

Ξωτικά

(Οδηγίες για μεγάλα κύματα και κυκλική κίνηση ο ένας πίσω από τον άλλο κρατώντας το αλεξίπτωτο.)

Κάλιμπαν

Πιο πολύ μου αρέσει η ήρεμη θάλασσα.

Αλλά η θάλασσα σας δεν έχει ψαράκια...

Πρόσπερος

(Ρίχνει μπάλες πάνω στο αλεξίπτωτο που κυματίζει χαλαρά.) Για κοιτά λίγο καλύτερα...

Κάλιμπαν

Ααα ψαράκια! Και τι κάνουν τα ψαράκια σε μια Τρικυμία;

Ξωτικά

(Οδηγίες.)

Κάλιμπαν

Ααα θέλω να πιάσω τα ψαράκια! (Βγάζουν τις μπάλες.)

Πρόσπερος

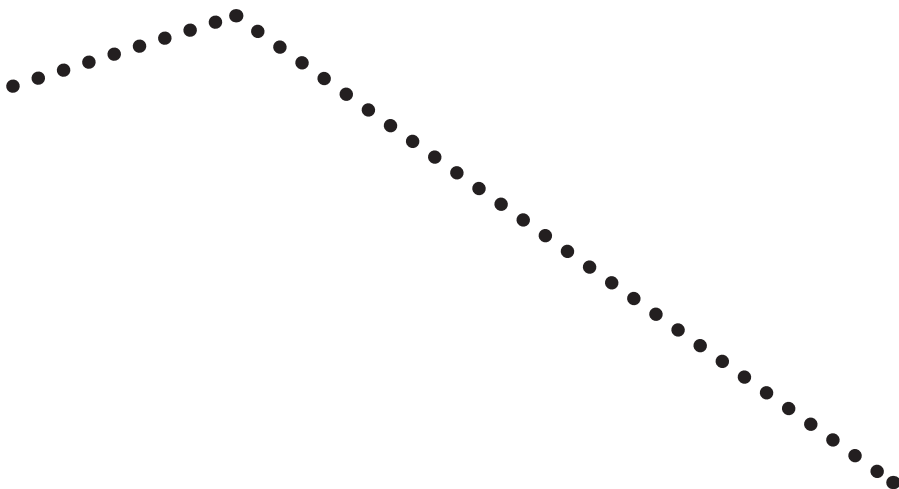
Θέλετε να κολυπήσουμε στην θάλασσα;

Μπορεί εκεί μέσα να είναι κρυμμένο και το έπαθλο του διαγωνισμού. (Απάντηση.)

Ωραία, ακούστε τι θα κάνουμε. Θα σηκώσουμε πολύ ψηλά τη θάλασσα και όταν

θα πάμε να την κατεβάσουμε θα μπορούμε από κάτω! Να, έτσι... Είσαστε έτοιμοι; Πάμε

με το 1, με το 2, με το 3. (Το έπαθλο - που μπορεί να είναι οτιδήποτε, ακόμη και κάτι άυλο γραμμένο σε χαρτί - θα είναι εξαρχής κρυμμένο κάτω από το αλεξίπτωτο στο κέντρο.)

9.ΤΟ ΕΠΑΘΛΟ ΚΑΙ Η ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τεχνική

Αναστοχασμός με ζωγραφική

Πρόσπερος

Αφού δείξαμε στον Κάλιμπαν τη θάλασσα και φτιάξαμε όλοι τόσο υπέροχες παραστάσεις, νομίζω πως πρέπει το βραβείο να μοιραστεί σε όλους σας.

(Τα ξωτικά μοιράζουν το βραβείο, που είναι σοκολάτες, στα παιδιά και έπειτα τους καλούν να καθίσουν σε 6 μικρούς κύκλους και να κάνουν μια ζωγραφιά για το τι τους εντυπωσίασε περισσότερο από όσα έμαθαν σήμερα για το θέατρο.)

Γ. Παράδειγμα με αφορμή ένα ιστορικό γεγονός

Θέμα

Γαλλική Επανάσταση

Στόχος

Ελευθερία - Ισότητα - Αδελφότητα
σήμερα

Κείμενο

Σχολικό βιβλίο Ιστορίας
Στ' δημοτικού

Για παιδιά Ε' και Στ' δημοτικού

Διάρκεια

45 λεπτά

1. ΔΥΣΒΑΣΤΑΧΤΟΙ ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ (αφήγηση)

Συμμετέχων

Ένας Δάσκαλος

Δάσκαλος

«Βρισκόμαστε στη Γαλλία το 1789. Σε μία χώρα και σε μία εποχή όπου οι πλούσιοι ευγενείς κι οι Βασιλιάδες είναι πάρα πολύ πλούσιοι κι όπου οι αστοί και οι αγρότες είναι πάρα πολύ φτωχοί. Το κράτος τους αναγκάζει να πληρώνουν φόρους που δεν μπορούν να πληρώσουν γιατί κάποιοι από αυτούς δεν έχουν ούτε καν να φάνε. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Δεν μπορούν ούτε να διαμαρτυρηθούν, ούτε να προσπαθήσουν να ζητήσουν να αλλάξει αυτή η κατάσταση γιατί δεν τους επιτρέπεται ούτε να έχουν πολιτική γνώμη.»

2. ΠΑΝΟ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΣΤΗ ΜΙΑ ΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΜΕ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ (δραστηριότητα)

Συμμετέχοντες

Δάσκαλος

Όλη η ομάδα

Δάσκαλος

Αν εμείς, ζούσαμε στη Γαλλία το 1789, τι θα θέλαμε να πούμε στον Βασιλιά; Ας γράψουμε σ' αυτά τα δύο χαρτόνια: στο ένα ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως λαός της Γαλλίας και στο δεύτερο τι θα θέλαμε να γίνει για να αλλάξει η κατάσταση, πώς θα ονειρευόμασταν την τέλεια κοινωνία.

3. Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΤΑΞΕΩΝ (ασανσέρ)

Συμμετέχοντες
Ένας δάσκαλος
ΔσΡ
Όλη η ομάδα

ΔσΡ Λουδοβίκος

(βλέποντας τα όσα έχουν γράψει τα παιδιά στο τέλος της προηγούμενης δραστηριότητας)

Α, βλέπω πως έχετε παράπονα κι απαιτήσεις. Εντάξει, λοιπόν, μπορώ να σας συναντήσω και να συζητήσουμε τα προβλήματά σας.

Δάσκαλος

Έτσι λοιπόν, ο Λουδοβίκος τους κάλεσε να συζητήσουν και οι πολίτες της Γαλλίας άρχισαν να του λένε τα προβλήματά τους ένας - ένας (κάθε παιδί λέει κι ένα πρόβλημα του στον Λουδοβίκο). Όμως ο Λουδοβίκος δεν τους άκουγε και σκεφτόταν τι θα φάει το βράδυ.

Λουδοβίκος

Τι να φάω το βράδυ;

Δάσκαλος

Κι οι Γάλλοι πολίτες οργίστηκαν πολύ που δεν τους έδινε σημασία ο Λουδοβίκος και αποφάσισαν να επαναστατήσουν (η ομάδα αποφασίζει να επαναστατήσει).

4. Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΞΕΣΠΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑΚΙΑ ΑΚΟΥΝΗΤΑ (παιχνίδι)

Συμμετέχοντες
Δάσκαλος
Όλη η ομάδα

Δάσκαλος

Όμως οι πολίτες έπρεπε να βρουν έναν τρόπο να εισέλθουν στο φρούριο της Βαστίλης και να το καταλάβουν χωρίς να τους αντιληφθεί ο Βασιλιάς Λουδοβίκος ΙΣΤ'. Ο Λουδοβίκος όμως είχε καταλάβει ότι ίσως κινδύνευε η θέση του, γι' αυτό κάθε λίγο και λιγάκι επιθεωρούσε τις επαρχίες και τους πολίτες του. Όμως οι πολίτες βρήκαν τον τρόπο.

(Πρόκειται για παραλλαγή του παιχνιδιού "Αγαματάκια ακούνητα κι αμίλητα". Σ' αυτήν την εκδοχή, η ομάδα δεν πρέπει να κλέψει κάτι από τον Λουδοβίκο αλλά πρέπει να προσπεράσει ένα όριο στον χώρο που έχει τεθεί από πριν, και όπου είναι η Βαστίλη. Ο Λουδοβίκος κάθε λίγο και λιγάκι -όπως και στην αυθεντική εκδοχή του παιχνιδιού- γυρνάει προς τα παιδιά μετά το "1 2 3 κόκκινο φως" και επιθεωρεί αν οι Γάλλοι πολίτες είναι στη θέση τους.)

5. Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΕΞΑΠΛΩΝΕΤΑΙ (παιχνίδι)

Συμμετέχοντες
Δάσκαλος
Όλη η ομάδα

Δάσκαλος

Αφού οι Γάλλοι αστοί κατέλαβαν το φρούριο της Βαστίλης, τα νέα της επανάστασης κυκλοφόρησαν σ' όλον τον πληθυσμό των πόλεων και των χωριών. Ας κάνουμε όλοι έναν κύκλο για να εξαπλώσουμε την επανάσταση. Ο πρώτος που θα ξεκινήσει θα δώσει ένα ηχητικό σήμα -μια λέξη, έναν ήχο- ό,τι θέλει και ταυτόχρονα θα κάνει και μια κίνηση. Εμείς οι υπόλοιποι θα επαναλάβουμε αμέσως τον ήχο και την κίνησή του για να δείξουμε ότι λάβαμε το μήνυμα της επανάστασης. Στη συνέχεια ο επόμενος θα επαναλάβει τον ήχο και την κίνηση του προηγούμενου και θα προσθέσει και ένα δικό του μήνυμα (ήχο και κίνηση) που θα επαναλάβει όλη η ομάδα (μαζί και με του πρώτου) και ούτω καθ' εξής.

6. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ - ΙΣΟΤΗΤΑ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ (Άσκηση εμπιστοσύνης)

Συμμετέχοντες
Δάσκαλος
Όλη η ομάδα

Δάσκαλος

Αφού, λοιπόν, κυριάρχησαν οι επαναστατημένοι για ένα διάστημα όλα κυλούσαν αρμονικά για τους πολίτες της Γαλλίας. Προσπαθούσαν να πετύχουν μια καλύτερη ζωή βασισμένη στο σύνθημά τους Ελευθερία - Ισότητα - Αδελφότητα. Όλοι ήταν ίσοι μεταξύ τους και εμπιστεύονταν ο ένας τον άλλον, μπορούσε να στηριχτεί πάνω του. Ας χωριστούμε σε ομάδες των τριών. Ο ένας θα είναι στη μέση κι άλλοι δύο μπροστά του και πίσω του, αλλά πολύ κοντά. Αυτός που βρίσκεται στο κέντρο θα κλείσει τα μάτια και θα προσπαθήσει, χωρίς να δειλιάσει, να πέφτει προς τα μπροστά κι έπειτα προς τα πίσω. Οι άλλοι δύο είναι υπεύθυνοι να τον κρατάνε όταν πέφτει προς το μέρος τους.

7. Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: ΠΑΡΕΛΘΟΝ - ΠΑΡΟΝ - ΜΕΛΛΟΝ (δραστηριότητα)

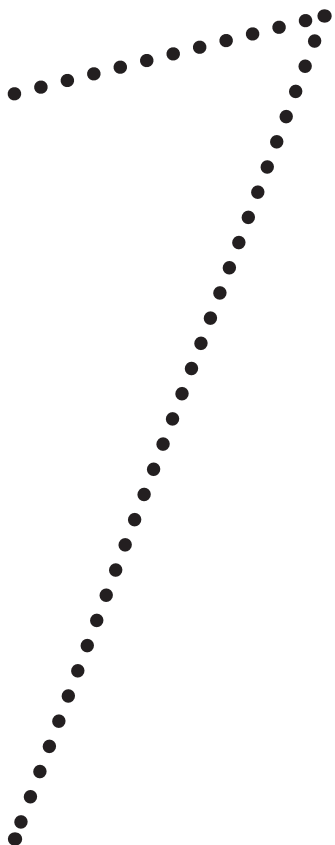
Συμμετέχοντες

Δάσκαλος

Όλη η ομάδα

Δάσκαλος

Ας δούμε τώρα τι στ' αλήθεια άλλαξε με τη Γαλλική επανάσταση. Ας δημιουργήσουμε λοιπόν τρεις εικόνες: στην πρώτη εικόνα να είναι η Γαλλία και οι κάτοικοι της πριν τη Γαλλική επανάσταση / στη δεύτερη εικόνα να είναι το τι γίνεται όταν ξεσπάει η Γαλλική επανάσταση / και στην τρίτη εικόνα πώς είναι η Γαλλία και οι κάτοικοί της μετά την επανάσταση.

8. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Συμμετέχοντες

Δάσκαλος

Όλη η ομάδα

Δάσκαλος

Ας συζητήσουμε τώρα τι ήταν η Γαλλική επανάσταση, τι μας έκανε να σκεφτούμε, τι σημαίνει για μας σήμερα ελευθερία - ισότητα - αδελφότητα.

4

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ - ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ

- Άλκηστις, *Η Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση*, εκδ./Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000
- Μαύρη Αγγελάδα Άσπρη Αγγελάδα: *Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και Διαπολιτισμικότητα*, εκδ. Τόπος, Αθήνα 2008
- Το αυτοσχέδιο θέατρο στο σχολείο, *Προετοιμασία για τη δραματοποίηση*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1989
- Αγγελόπουλος Τ., *Παίζοντας θέατρο, ασκήσεις και παιχνίδια για τη θεατρική αγωγή*, εκδ. Σοφία, Θεσσαλονίκη 2016
- Αυδή Α. (επιμ.), *Δρόμοι για τη σχολική παράσταση - Πρακτικά*, Εκδ. Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2004
- Αυδή Α. & Χατζηγεωργίου Μ., *Η Τέχνη του Δράματος στην Εκπαίδευση*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2007
- Γιάνναρης Γ., *Θεατρική Αγωγή και Παιχνίδι*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 1994
- Γιαννούλη Μ. & Γκόβας Ν. & Μερκούρη Α. (επιμ.), *Θέατρο στην Εκπαίδευση, δημιουργώντας νέους ρόλους στον 21ο αιώνα, 5η Διεθνής Συνδιάσκεψη για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση*, Αθήνα 2006
- Γκόβας Ν., *Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2002
- Wooland B., *Η Διδασκαλία του Δράματος στο δημοτικό σχολείο, Ρόλοι στη ζωή & ρόλοι στο θέατρο*, μτφ. Ε. Κανηρά, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999
- Γραμματάς Θ., *Η διδακτική του θεάτρου*, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 1999
- Ελένη Ε. & Τριανταφυλλοπούλου Κ., *Το εκπαιδευτικό θέατρο στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004
- Κασσίρερ Ε., *Η παιδευτική αξία της τέχνης*, μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, εκδ. Έρασμος, Αθήνα 1994
- Κατσαρίδου Μ., *Η Θεατροπαιδαγωγική μέθοδος. Μια πρόταση για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας σε διαπολιτισμική τάξη*, εκδ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2014
- Kempe A., *Εκπαιδευτικό Δράμα και Ειδικές Ανάγκες*, μτφρ. Α. Βεργιοπούλου, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2001
- Κουρετζής Λ., *Το Θεατρικό παιχνίδι*, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 1991
- Κουρετζής Λ. & Άλκηστις, *Θεατρική Αγωγή 1*, εκδ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 1993
- Muller W., *Θέατρο του Σώματος και Commedia Dell' Arte*, μτφρ. Δ.Μαυρομυστάκου, εκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1996
- Μπάρμπα Ε., *Θέατρο: Μοναξιά, Δεξιότητες*, *Εξέγερση*, μτφρ. Κ. Θεμελής, εκδ. ΚΟΑΝ, Αθήνα 2001
- Μπέντλεϋ Ε., *Το στρατευμένο θέατρο*, μτφρ. Α. Αλεξανδράκη, εκδ. Θεωρία, Αθήνα 1982
- Μποάλ Α., *Το Θέατρο του Καταπιεσμένου*, εκδ. Θεωρία, Αθήνα 1981
- Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και για μη ηθοποιούς*, μετφρ. Μαρία Παπαδήμα, εκδ. Σοφία, Θεσσαλονίκη 2013
- Beauchamp H., *Τα παιδιά και το δραματικό παιχνίδι*, μτφρ. Ε. Πανίτσα, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 1998
- Ντιούι Τ., *Εμπειρία και Εκπαίδευση*, μτφρ. Λ. Πολενάκης, εκδ. Γλάρος, Αθήνα 1980
- Παπαδόπουλος Σ., *Με τη Γλώσσα του Θεάτρου, Η Διερευνητική Δραματοποίηση στη Διδασκαλία της Γλώσσας*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2007
- Η Παιδαγωγική του Θεάτρου*, εκδ. Κοντύλι, Αθήνα 2010
- Παπαθανασίου Α. & Μπασκλαβάνη Ο., *Θεατροπαιχνίδια*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2001
- Σέξτου Π., *Θεατρο-παιδαγωγικά προγράμματα στα σχολεία*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2005
- Πρακτικές εφαρμογές θεάτρου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση*, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 2007
- Feldenkrais M., *Συνειδητοποίηση δια μέσου της κίνησης*, μτφρ. Ν. Λιακοπούλου, εκδ. Θυμάρι, Αθήνα 1994
- Faure G. & Lascar S., *Το θεατρικό παιχνίδι*, μτφρ. Α. Στρουμπούλη, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1988

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πληροφορίες-επικοινωνία: ekpaideytika@ntng.gr, Τ. 2315 200 071